

**SUY NIỆM
TIN MỪNG
CHÚA NHẬT**

*

Ngày 25-9-2016

Chúa nhật 26 Thường niên

Có một vực thẳm

LỜI CHÚA: Lc 16, 19-31

Một hôm, Đức Giêsu nói với những người Phariseu rằng: “Có một ông nhà giàu kia, mặc toàn lụa là gấm vóc, ngày ngày yến tiệc linh đình. Lại có một người nghèo khó tên là Ladarô, mụn nhọt đầy mình, nằm trước cổng ông nhà giàu, thèm được những thứ trên bàn ăn của ông ấy rớt xuống mà ăn cho no. Lại thêm mấy con chó cứ đến liếm ghẻ chốc anh ta. Thế rồi người nghèo này chết, và được thiên thần đem vào lòng ông Ápraham. Ông nhà giàu cũng chết, và người ta đem chôn. Dưới âm phủ, đang khi chịu cực hình, ông ta ngược mắt lên, thấy tổ phụ Ápraham ở tận đàng xa, và thấy anh Ladarô trong lòng tổ phụ. Bấy giờ ông ta kêu lên: ‘Lạy tổ phụ Ápraham, xin thương xót con, và sai anh Ladarô nhúng đầu ngón tay vào nước, nhỏ trên lưỡi con cho mát; vì ở đây con bị lửa thiêu đốt khổ lắm!’ Ông Ápraham đáp: ‘Con ơi, hãy nhớ lại: suốt đời con, con đã nhận phần phước của con rồi; còn Ladarô suốt một đời chịu toàn những bất hạnh. Bấy giờ, Ladarô được an ủi nơi đây, còn con thì phải chịu khổ khổ. Hơn nữa, giữa chúng ta đây và các con đã có một vực thẳm lớn, đến nỗi bên này muốn qua bên các con cũng không được, mà bên đó có qua bên chúng ta đây cũng không được’. Ông nhà giàu nói: ‘Lạy tổ phụ, vậy thì con xin tổ phụ sai anh Ladarô đến nhà cha con, vì con hiện còn năm người anh em nữa. Xin sai anh đến

(xem tiếp trang 2)

**Học viện Công giáo Việt Nam:
Khai giảng Khóa học đầu tiên**

WHĐ (15.09.2016) – Đúng một năm sau ngày Sắc lệnh thành lập Học viện Công giáo Việt Nam được Bộ Giáo dục Công giáo của Tòa Thánh ấn ký (14 tháng 9 năm 2015), Khóa học đầu tiên (Cao học thần học) của Học viện đã khai giảng lúc 9 giờ sáng ngày 14-09-2016, lễ Suy tôn Thánh giá, tại trụ sở Văn phòng Hội đồng Giám mục Việt Nam – cũng là nơi đặt tạm Học viện.

Hiện diện tại buổi lễ Khai giảng có Đức Tổng giám mục Phaolô Bùi Văn Đọc, Chủ tịch Hội đồng Giám mục Việt Nam, Chủ tịch Học viện; Đức cha Giuse Đinh Đức Đạo, Giám mục giáo phận Xuân Lộc, Viện trưởng Học viện; Đức cha Phêrô Nguyễn Văn Khảm; Giám mục giáo phận Mỹ Tho, Phó Tổng thư ký Hội đồng Giám mục Việt Nam; Đức cha Matthêu Nguyễn

(xem tiếp trang 2)

**Ủy ban đối thoại Công giáo - Chính thống
họp toàn thể tại Italia**

WHĐ (16.09.2016) – Tại Chieti, Italia, Ủy ban hỗn hợp Quốc tế Đối thoại thần học giữa Giáo hội Công giáo và Giáo hội Chính thống đang tiến hành Khóa họp toàn thể từ ngày 15 đến 22 tháng Chín 2016. Khóa họp do Tổng giám mục Chieti-Vasto và Hội đồng Giám mục Italia đứng ra tổ chức, dưới sự chủ trì của Đức

hồng y Kurt Koch, Chủ tịch Hội đồng Tòa Thánh về Hiệp nhất Kitô giáo, và Đức Tổng giám mục Telmessos Job (Getcha), đại biểu của Tòa Thượng Phụ Constantinopolis tại Hội đồng Đại kết các Giáo hội ở Geneva.

Cũng như tại các khoá họp trước, khoá họp này cũng có sự tham dự của mười bốn Giáo hội Chính thống

tự trị - mỗi Giáo hội cử hai đại biểu; phía Giáo hội Công giáo cũng có số đại biểu tương đương.

Khoá họp toàn thể sẽ dành thời gian xem xét tài liệu dự thảo “*Hướng tới một sự hiểu biết chung về Tính Công nghị và Quyền Tối thượng để phục*

(xem tiếp trang 2)

SUY NIỆM TIN MỪNG CHÚA NHẬT

cảnh cáo họ, kẻo họ lại cũng sa vào chốn cực hình này!’ Ông Ápraham đáp: ‘Chúng đã có ông Môsê và các ngôn sứ, thì chúng cứ nghe lời các vị đó’. Ông nhà giàu nói: ‘Thưa tổ phụ Ápraham, họ không chịu nghe đâu, nhưng nếu có người từ cõi chết đến với họ, thì họ sẽ ăn năn sám hối’. Ông Ápraham đáp: ‘Ông Môsê và các ngôn sứ mà họ còn chẳng chịu nghe, thì người chết có sống lại, họ cũng chẳng chịu tin đâu.’”

SUY NIỆM

Tài sản của ba người Mỹ giàu nhất thế giới còn lớn hơn tài sản của 48 nước kém phát triển. Bill Gates giàu hơn 100 triệu người Mỹ nghèo nhất. Chỉ cần 40 tỉ đô la của ông, Liên Hiệp Quốc đủ chi tiêu cho giáo dục cơ bản, sức khỏe, nước sạch và vệ sinh cho cả thế giới trong một thời gian dài.

Khi nhìn sự chênh lệch giữa ông nhà giàu và Ladarô, chúng ta thấy bức tranh hiện thực của thế giới. Hồ sâu ngăn cách giữa giàu nghèo ở đô thị, giữa đô thị và nông thôn, càng lúc càng lớn. Có 800 triệu Ladarô đang đói nghèo cùng cực. Hơn một tỉ Ladarô bệnh tật không được chăm sóc. Vẫn có bao người chết đói mỗi ngày, vì không được hưởng gì từ các bàn tiệc rơi xuống. Ông nhà giàu trong dụ ngôn có thấy, có biết Ladarô, nhưng thấy mà như không thấy có Ladarô trên đời. Tiện nghi vật chất đã thành bức tường kín. Ông sống an toàn mãn nguyện trong khoảng không gian riêng. Chính ông đã tạo ra một vực thẳm ngăn cách. Không cần Chúa, cũng chẳng cần biết đến anh em. Có thể nói vực thẳm đó lớn dần và kéo dài mãi đến đời sau. Hỏa ngục là sự tự cô lập mình không thể đảo ngược được. Chẳng ai có thể cho tôi một giọt nước. Vực thẳm ngăn cách con người ở đời sau là do chính con người đã tạo ra từ đời này.

Ông nhà giàu bị phạt, không phải vì ông đã bóc lột ai, nhưng vì ông không bị sốc chút nào trước sự chênh lệch ghê gớm giữa ông và Ladarô. Từ sốc mới nảy sinh thức tỉnh, và dẫn đến hoán cải. Nhiều nước giàu vẫn trợ giúp các nước nghèo, nhưng không muốn loại bỏ sự bất bình đẳng. Các nước nghèo vẫn bị bóc lột về tài

(xem tiếp trang 3)

Học viện Công giáo Việt Nam: Khai giảng Khóa học đầu tiên

Văn Khôi, Giám mục giáo phận Qui Nhơn; Đức cha Stêphanô Tri Bửu Thiên; Giám mục giáo phận Cần Thơ; Đức cha Đaminh Nguyễn Chu Trinh, nguyên Giám mục giáo phận Xuân Lộc; quý cha giáo Đại chủng viện, quý cha Bê trên các dòng tu, quý tu sĩ, cùng quý khách mời và các sinh viên của Khoá đầu tiên.

Sau lời tuyên bố khai giảng Học viện của Đức Tổng giám mục Phaolô Chuông ấn, Đức cha Giuse Viện trưởng trình bày tóm lược những bước hình thành, mục đích, đặc tính và những viễn tượng của Học viện Công giáo Việt Nam.

Đức cha Viện trưởng cho biết: “Với nguồn nhân lực, cũng như trình độ và khả năng của Ban Giảng huấn, Học viện Công giáo Việt Nam đã được Bộ Giáo dục của Tòa Thánh công nhận và cho phép hoạt động. Do đó, văn bằng Thần học của Học viện Công giáo Việt Nam có giá trị sánh ngang với văn bằng Thần học của các Đại học Công giáo quốc tế trên thế giới”.

Và ngài mơ ước: “Trên thế giới và ngay cả trong Giáo hội Công giáo, có những Đại học có nhiều uy tín hơn các Đại học khác. Chúng ta mơ ước và đưa hết tâm lực thực hiện để Học viện Công giáo Việt Nam sẽ trở thành một Đại học có uy tín trên thế giới”.

Đức cha còn “muốn mơ xa hơn, đó là Học viện Công giáo Việt Nam sẽ được tham dự vào việc giáo dục ở các ngành khác, ngoài Thần học và từ từ phát triển để đáp ứng nhu cầu, không phải chỉ của Giáo hội Việt Nam mà cả những nước trong khu vực”.

Ủy ban đối thoại Công giáo - Chính thống

vụ Sự Hiệp nhất của Giáo hội”, được lược soạn trong khoá họp toàn thể lần trước của Ủy ban tổ chức tại Amman, Jordan vào năm 2014, và được Nhóm điều phối của Ủy ban hoàn tất trong cuộc gặp gỡ tại Roma vào năm 2015.

Tại Chieti, các thành viên của Ủy ban có nhiệm vụ đánh giá xem dự thảo này có phản ánh đầy đủ sự đồng thuận hiện đang có hay không, về vấn đề tế nhị là mối tương quan trên phương diện thần học và giáo hội học giữa quyền tối thượng và tính

Theo lời Đức cha Viện trưởng, khoá đầu tiên này có 23 sinh viên trúng tuyển từ 37 người dự thi, hầu hết là các linh mục thuộc nhiều giáo phận và Dòng tu, trong số này có 4 thầy. Đức cha ước mong, sau khi được đào tạo các học viên sẽ có những đóng góp sâu sắc cho nền thần học Công giáo Việt Nam và có thể bổ sung cho đội ngũ giáo sư của các Đại chủng viện.

Sau phần khai giảng, Thánh lễ đồng tế do Đức Tổng giám mục Phaolô chủ tế được cử hành lúc 10 giờ trong nhà nguyện của trụ sở, để xin ơn thánh hóa năm học.

Trong bài giảng lễ, Đức cha chủ tế nhận xét: “việc chọn ngày lễ Suy tôn Thánh giá để khai giảng thật là ý nghĩa. Tất cả mọi người công giáo chúng ta đều phải bước theo con đường thánh giá Chúa Kitô, là con đường dẫn từ thập giá tới vinh quang. Học viện Công giáo Việt Nam chắc chắn phải trải qua con đường thập giá, con đường rất chông gai và đầy khó khăn, để cuối cùng mới có thể đạt tới thành công”, nên ngài xin mọi người “cầu nguyện thật nhiều cho Hội đồng Giám mục Việt Nam, đặc biệt là cho Đức cha Viện trưởng Giuse Đình Đức Đạo, cho các sinh viên bắt đầu khoá học đầu tiên của Học viện. Xin Thiên Chúa chúc phúc cho nỗ lực và thiện chí của mọi người; xin cho mọi sự được xuôi chảy từ lúc ban đầu. Xin Chúa Thánh Thần hướng dẫn mọi người, mọi công việc trong Học viện”.

Sau Thánh lễ, quý Đức cha, quý giáo sư trong Ban giảng huấn, quý khách và các sinh viên cùng chia sẻ vui niềm vui ngày khai giảng trong bữa cơm thân mật tại Học viện. ■

công nghị trong đời sống Giáo hội, hay cần phải đào sâu thêm chủ đề này.

Khoá họp toàn thể cũng sẽ cho các tham dự viên cơ hội chia sẻ những buổi cầu nguyện chung với các cộng đồng Kitô giáo địa phương. Vào ngày thứ Bảy 17-09, các thành viên của Ủy ban sẽ tham dự Thánh Lễ cử hành tại Nhà thờ chính toà San Giustino ở Chieti; và Chúa nhật 18-09 tham dự Phụng vụ Thánh lễ (Đông phương) tại Đền thờ Thánh Nhan ở Manoppello, Chieti. Cuối cùng, Ủy ban dự kiến sẽ đến thăm thành phố Vasto và Tu viện “Thánh Gioan ở Venere” tại Fossacesia. ■

Đức Thánh Cha Phanxicô ban hành Tự sắc điều hợp hai bộ Giáo luật Latinh và Đông phương

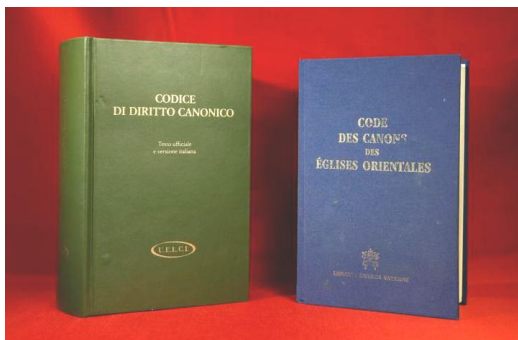
WHĐ (18.09.2016) – Ngày 15-09-2016, Toà Thánh đã công bố một Tự sắc mới, nhan đề *De concordia inter Codices (Về sự Tương hợp giữa các Bộ Giáo luật)*, của Đức Thánh Cha Phanxicô ký ngày 31-05-2016 nhằm điều hợp một số quy tắc của hai bộ Giáo luật Latinh và Đông phương. Bộ Giáo luật Latinh ban hành năm 1983, còn Bộ Giáo luật Đông phương năm 1990. Việc điều hợp này là do tình trạng nhiều Kitô hữu Đông phương (Công giáo hoặc Chính thống giáo) di cư đến các nước thuộc nghi lễ Latinh và đặc biệt liên quan đến các bí tích Thánh tẩy và Hôn nhân.

Tự sắc này quy định một số thay đổi trong Bộ Giáo luật của Giáo hội Công giáo Latinh. Một trong những thay đổi được nêu trong Tự sắc liên quan đến 11 khoản luật của Bộ Giáo luật nghi lễ Latinh là các phó tế Công giáo của nghi lễ Latinh không được chứng hôn khi một người trong đôi tân hôn, hoặc cả hai, thuộc một Giáo hội theo nghi lễ Đông phương.

Đức giám mục Juan Ignacio Arrieta, thư ký Hội đồng Toà Thánh về các Văn bản luật, cho biết: Sau hơn 15 năm nghiên cứu và tham khảo ý kiến trên toàn thế giới, những quy định mâu thuẫn đã được giải quyết bằng cách áp dụng các thể thức của Giáo hội Công giáo Đông phương cho cả Giáo hội Công giáo Latinh.

Trong truyền thống Công giáo Đông phương và Chính thống giáo, bí tích Hôn nhân phải có linh mục chứng hôn mới thành sự. Trong Giáo hội nghi lễ Latinh, một phó tế cũng có thể chứng hôn. Luật mới quy định: “Chỉ linh mục mới có thể chứng hôn cách thành sự cho hôn phối của đôi tân hôn mà cả hai người thuộc nghi lễ Đông phương hoặc giữa một người Công giáo Latinh và một người Công giáo Đông phương hay người không Công giáo (ý nói một tín hữu Chính thống giáo)”.

Đức giám mục Arrieta nói rằng trong rất nhiều trường hợp, những thay đổi được Đức Thánh Cha phê chuẩn liên quan đến các quy tắc trong những hoàn cảnh mà Bộ Giáo luật Latinh chưa bao giờ bao quát được, như Bộ Giáo luật của các Giáo hội Công giáo Đông phương năm 1990 đã làm. Với con số đông đảo Kitô hữu Đông phương - cả Công giáo lẫn Chính thống - di cư đến các vùng chủ yếu thuộc nghi lễ Latinh từ năm 1989, các vị mục tử

của nghi lễ Latinh cần có những hướng dẫn, Đức cha nói.

Những thay đổi liên quan đến việc ban bí tích không chỉ ảnh hưởng đến các tín hữu Công giáo theo nghi lễ Đông phương, mà còn cho cả các tín hữu của Giáo hội Chính thống khi không có sẵn một linh mục thuộc Giáo hội của họ, Đức giám mục Arrieta nói. Điều này đã được dự kiến trong các khoản luật của các Giáo hội Công giáo Đông phương, vẫn thường được áp dụng ở những nơi có sự hiện diện đông đảo của các tín hữu Chính thống.

“Bộ Giáo luật Đông phương rất nhạy bén về phương diện đại kết”, Đức cha Arrieta nói. Chẳng hạn, một trong các điều khoản của Bộ Giáo luật này quy định rằng khi không có sẵn một linh mục Chính thống, một linh mục Công giáo có thể rửa tội cho một em bé có cha mẹ đều là tín hữu Chính thống giáo và muốn dạy dỗ con mình trong Giáo hội Chính thống.

Trong trường hợp này, Đức cha Arrieta nói, sẽ không ghi chứng nhận rửa tội vào Sổ Rửa tội của giáo xứ Công giáo; nhưng cha mẹ đứa trẻ sẽ được cấp một chứng thư Rửa tội chính thức và sẽ ghi tên con mình vào Sổ Rửa tội của một giáo xứ Chính thống sau này.

Những bổ sung cho Bộ Giáo luật Latinh cũng xác định rằng các giám mục của nghi lễ Latinh có thể ban cho các linh mục “nâng quyền chứng hôn cho các Kitô hữu thuộc một Giáo hội Đông phương không hiệp thông trọn vẹn với Giáo hội Công giáo, nếu họ tự ý xin”.

Những thay đổi trong Bộ Giáo luật Latinh cũng quy định rằng một đôi tân hôn theo nghi lễ Latinh và nghi lễ Đông phương được tự do quyết định cho con mình gia nhập Giáo hội nào; nếu họ không thể đồng

(xem tiếp trang 4)

SUY NIỆM TIN MỪNG CHÚA NHẬT

nguyên, nhân công, và bị nô lệ cho những món nợ không sao trả hết. Ông nhà giàu bị phạt không phải vì ông đã nhận nhiều, nhưng vì ông đã không san sẻ những gì mình nhận. Giàu không phải là một tội, của cải tự nó không xấu. Có bao người giàu tốt như Dakêu, Nicôđêmo, Giuse Arimathia. Nhưng giàu sang có thể dẫn đến cám dỗ nguy hiểm: Tích trữ, tham lam, hà tiện, khép kín, tự mãn, hưởng thụ, bị ám ảnh bởi đồng tiền, bị mê hoặc bởi lợi nhuận.

Chúng ta có thể nghèo của cải, nhưng giàu có về các mặt khác: giàu kiến thức chuyên môn, giàu thể lực ảnh hưởng, giàu sức khỏe, giàu tình bạn tình yêu, giàu niềm vui, ơn Chúa. Hãy tập nhìn xuống để thấy bao người dưới mình. Chia sẻ là lấp vực thẳm, nâng người khác lên bằng mình. Ước gì chúng ta để cho Lời Chúa hoá cái, để thấy trách nhiệm của mình trước những Ladarô nằm ngay nơi cửa, trong khu xóm... Chỉ cần bớt chút dư thừa, xa xỉ của chúng ta cũng đủ làm nhiều người no nê hạnh phúc.

CÂU NGUYỆN

Lạy Cha, xin cho con ý thức rằng tấm bánh để dành của con thuộc về người đói, chiếc áo nằm trong tủ thuộc về người trần trụi, tiền bạc con cất giấu thuộc về người thiếu thốn.

Lạy Cha, có bao điều con giữ mà chẳng dùng, có bao điều con lãng phí bên cạnh những Ladarô túng quẫn, có bao điều con hưởng lợi dựa trên nỗi đau của người khác, có bao điều con định mua sắm dù chẳng có nhu cầu.

Con hiểu rằng nguồn gốc sự bất công chẳng ở đâu xa. Nó nằm ngay nơi sự khép kín của lòng con. Con phải chịu trách nhiệm về cảnh nghèo trong xã hội.

Lạy Cha chí nhân, vũ trụ, trái đất và tất cả tài nguyên của nó là quà tặng Cha cho mọi người có quyền hưởng.

(xem tiếp trang 4)

SUY NIỆM TIN MỪNG CHÚA NHẬT

Cha để cho có sự chênh lệch, thiếu hụt,
vì Cha muốn chúng con san sẻ cho nhau.

Thế giới còn nhiều người đói nghèo là vì chúng con giữ quá điều cần giữ.

Xin dạy chúng con biết cách đầu tư làm giàu,
nhờ sống chia sẻ yêu thương.
Amen. ■

Lm Anton Nguyễn Cao Siêu, SJ

Đức Thánh Cha Phanxicô ban hành Tụ sắc...

thuận, thì đứa con sẽ theo nghi lễ của người cha. Nếu cả cha và mẹ là đều tín hữu Công giáo Đông phương, thì dù đứa trẻ được rửa tội trong một giáo xứ thuộc nghi lễ Latinh, Sổ Rửa tội cũng phải ghi tên em vào Giáo hội Công giáo Đông phương và xác định em thuộc Giáo hội nào.

Có thể kể ra các Giáo hội Công giáo Đông phương sau đây: Ukraina, Ruthenia, Melkite, Rumani, Maronite, Armenia, Chaldea, Syria, Syro-Malankara và Syro-Malabar.

Trong một bài báo đăng trên tờ *L'Osservatore Romano* của Vatican, Đức cha Arrieta viết rằng: các Bộ Giáo luật Latinh và Đông phương “tôn trọng, như phải thế, các truyền thống khác nhau, mặc dù rõ ràng chúng đáp ứng những vấn đề chính yếu liên quan đến đức tin của Hội Thánh như nhau”.

Đức cha Arrieta nói, những quy tắc mâu thuẫn nhau trong hai bộ Giáo luật là rõ ràng từ khi ban hành Bộ Giáo luật Đông phương. Và khi nhiều người Công giáo Đông phương di cư đến những vùng đất chủ yếu thuộc nghi lễ Latinh, cần phải làm sáng tỏ các vấn đề thực hành liên quan đến các bí tích Rửa tội và Hôn nhân.

Đức giám mục Arrieta kết luận, những thay đổi được Đức Thánh Cha Phanxicô phê chuẩn, đã “đáp ứng mong muốn làm cho việc chăm sóc mục vụ cho các tín hữu được dễ dàng, đặc biệt trong các cộng đồng sống tản mác của hàng ngàn Kitô hữu Đông phương rời bỏ quê hương đến sống giữa đa số tín hữu Công giáo nghi lễ Latinh”. ■

(Theo CNS & Vatican Radio)

Sách nguyện của cha Jacques Hamel được trao cho một thánh đường ở Roma

WHĐ (19.09.2016) – Hôm thứ Năm 15-09-2016, giáo phận Rouen đã trao quyển Sách nguyện (Sách Phụng vụ các Giờ kinh) của cha Jacques Hamel – vị linh mục 86 tuổi bị hai kẻ khủng bố Hồi giáo sát hại khi ngài đang cử hành Thánh Lễ tại nhà thờ Saint-Etienne-du-Rouvray (Seine-Maritime) –, cho Vương cung thánh đường *San Bartolomeo all'Isola* ở Roma. Vào năm 2000, thánh đường này –toạ lạc trên một hòn đảo nằm giữa sông Tevere, Italia– đã được Đức giáo hoàng Gioan Phaolô II ủy thác cho Cộng đồng Sant'Egidio với nhiệm vụ thu thập di vật của các vị tử đạo trong thế kỷ XX và XXI.

Khi bắt đầu buổi cầu nguyện cảm động vào buổi chiều, giáo sư Andrea Riccardi, người sáng lập Cộng đồng Sant'Egidio, thú nhận rằng: “Chúng tôi vừa vui mừng vừa đau đớn khi đón nhận món quà tuyệt vời mà giáo phận Rouen trao tặng cho Vương cung thánh đường này. Đau đớn vì một linh mục già yếu hơn tám mươi tuổi bị sát hại, nhưng vui mừng vì lại thấy được đức tin của Giáo hội ở Rouen, của Giáo hội tại Pháp thật lớn lao”.

Giáo sư Riccardi cũng ca ngợi “phẩm cách trong phản ứng của người Công giáo Pháp và tinh thần trách nhiệm của các giám mục, cũng như của gia đình cha Hamel”. Và ông nói với Đức cha Dominique Lebrun, Tổng giám mục Rouen: “Chúng con muốn bày tỏ với Đức cha nỗi đau của chúng con và cả sự ngưỡng mộ nữa”.

Đức Tổng giám mục Lebrun đã cùng với các tín hữu trong giáo phận của ngài hiện đang hành hương đến Roma và Assisi, tham dự cuộc rước chiếc hộp bằng gỗ đựng quyển Sách nguyện của cha Hamel; sách này mở ra ở trang về ngày lễ Thánh Giacôbê, thánh bổn mạng của cha, mừng kính vào ngày hôm trước ngày cha bị sát hại.

Trước ngôi nhà nguyện “Các Thánh Tử Đạo Mới” của châu Âu, Đức Tổng giám mục Lebrun và bà Roselyne Hamel, một trong những chị em của cha Hamel, đã đặt tay hồi lâu trên chiếc hộp, như muốn nói rằng rời xa di vật này thật là điều khó khăn.

Trước đó, Đức Tổng giám mục Lebrun thú nhận: “Nếu các bạn xin tôi di vật ấy, có lẽ còn quá sớm. Nhưng hôm qua sau khi nghe Đức Thánh Cha nói, tôi nhận ra rằng cảm giác

này là không đúng: tôi muốn giữ cha Jacques lại cho trái tim nhỏ bé của tôi. Phải rời xa di vật ấy là điều đau khổ vì chúng tôi sợ mất đi điều gì đó, như chúng tôi đã mất cha Jacques”.

“Dấu chỉ của tình huynh đệ”

Sáng thứ Tư, các tín hữu của giáo phận Rouen đã tham dự Thánh lễ tại nguyện đường của Nhà Santa Marta, do Đức Thánh Cha cử hành. Đức Thánh Cha đã đề nghị Đức cha Lebrun cho các tín hữu “tôn kính” cha Jacques Hamel mà trong bài giảng Đức Thánh Cha đã gọi ngài là “vị tử đạo” và “người được chúc phúc”.

Đức Tổng giám mục Lebrun nói: “Tôi cảm ơn Cộng đồng Sant'Egidio đã đón nhận di vật này vì cộng đoàn coi sóc Thánh đường này có sứ vụ phục vụ tình huynh đệ phổ quát. Không chỉ là tình huynh đệ giữa các dân tộc mà còn ở các thành phố lớn, đặc biệt trong việc phục vụ những người nghèo nhất”.

Đối với Đức Tổng giám mục Rouen, món quà di vật của cha Hamel đúng là “một dấu chỉ của tình huynh đệ”, một tình huynh đệ “mà chúng tôi muốn sống với những người anh em Hồi giáo của chúng tôi”, ngài quả quyết.

“Ước gì con đường của tình huynh đệ này trở nên cụ thể”

Đức Tổng giám mục kết luận: “Chúng ta buộc phải sống tình huynh đệ và đối thoại như chính Chúa Giêsu: và không ai có thể nuôi hận thù trong tim mình”, và ngài xin mọi người “cầu xin cho con đường của tình huynh đệ này trở thành cụ thể, nhờ lời chuyển cầu của cha Hamel”.

Chiều Chúa nhật 19-09, Đức Tổng giám mục Dominique Lebrun đã tham dự lễ khai mạc buổi cầu nguyện cho hoà bình tại Assisi do Cộng đồng Sant'Egidio tổ chức và làm chứng về cuộc gặp gỡ người Hồi giáo sau vụ cha Hamel bị sát hại. ■

(Nicolas Senèze, La Croix)